

Шормо эл, порумук да гын бер!

2-шо (3390) №,
2019 ий 19 январь,
шуматкече.

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

ЙУШТӨ ОГЫЛ? – УКЕ-Е!

И. СЕМЕНОВАН фотожо

4 ияш
марте изи
йоча-влакым 15 гра-
дус йуштыштө уремыш лукташ
огыт темле.

Медведево район У Арбанyse «Шонанпыл» йоча-садыш коштшо удыр-рвезе-влакын «паша кечышт» режим почеш эрта. 11 шагатлан нуно яндар южым шулалташ лектыт. Шым группылан шым модмо площадке уло. Йоча-влак пуртусым эскерат, вашталмыжым шымлат. Лумым кышкылт модыт, икте-весыштым поктыл куржталыт – нойымешкышт! Тылеч вара нуным шокшо полемыште тутло кечывал кочкыш вуча.

– Уремыште кузерак? Йуштө огыл? – йодса Ксения Веденкина, Ульяна Кондакова, Александра Малюшкина, Арина Тихонова (шоча гыч пурлашке), Мария Соколова да Софья Савинова (шинчат) деч. Нуно тыланда вавештат:

– Уке-е-е! Пешак сай!

Л. СЕМЕНОВА.

Йочада кылмен? Вичкыжын чийымылан көра огыл, а шып шогымыжлан көра! Шукырак тарванылза, пырля куржталза!

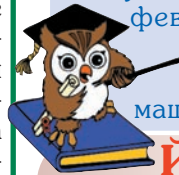
Изи ньога-шамыч телым яндар южышто ныл шагат лийын кертыт.

Мутланена айста марла

Кужэнгер район Конганур школ пелен кок группан йоча-садыш 40 икшыве коштеш. Каласаш күлеш, кызыт шукин изинекак рушла мутланат, южо йоча кутырымым ок умыло. Амалже: мөнгыштышт рушла веле кутырат. Тиде мемнам, воспитатель-влакым, моткоч тургыжландара, вет марий йылме койын йомеш. Шочмо йылме ынже мондалт, йоча шұмым ырыктыже манын, түрлө йоным кучылтына: марий калык йомак дене палдарена, марий калык модыш дене модына, интернетысе марла урок-влакым кучылтына, «Ямде лий» газетым лудына.

Э.М.БЫКОВА, йоча-садын воспитательже.

Всероссийский олимпиадын регионсо этапше Марий Эл Республикыште 11 январь гыч 25 февраль марте эртаралтеш. Тушто 800 утла школьник 21 предмет дене шинчымашыжым терга.

Йылмым пальман

Ме кокымшо ий англичан йылмым тунемына. Шукын ойлат: «Молан йот йылмым тунемына? Мыланна тиде огеш күл». А мый вес семын шонем. Англичан йылмым палет гын, кушко гына миен толаш, кө дене гына кутыраш ок лий. Чыла вере күлеш! Англичан йылме дене тўнямбалсе ятыр калык мутлана. Мый кызыт моткоч тыршен тунемам. Эше нелырак чучеш, но мый ом чакне.

Сева НИКИТИН.
Кужэнгер, Шұдымарий.

Медведево посёлкысо «Медведи» йоча регби клуб Всероссийский турнирште 29 команде коклаште сенгышыш лектын. Танасымаш Пензыште лийын.

27 январьште авиамодельный спорт дене Йошкар-Олан Чемпионатше да Первенствыже эртат. 14 ияш деч кугурак ийготан-влак усталыкыштым тергат.

Сай паша

Йоратыме урокем

Руш йылме урокым Ирина Александровна Горячкина вўда. Тудо чыла темым пеш сайын умылтар. Ме рушла чын возаш, кутыраш тунемына, түрлө заданийым шуктена, правилым тунемына. Кө тунемаш өркана – нуным урок деч вара кода. Тунемшыже-влак кугужаныш экзаменлаште күкшө баллым погат.

Мария МИХАЙЛОВА.

Марий Турек школ.

Марий Эл Республикысе ОНФ-ын активистше-влак «Новогоднее чудо» акцияш ушненыт. Нуно Марий Турек районсо Косолоп интернат-школлан канцеляр ўзгар-влакым да кочкышым аралаш йўкшыктарыше камерым пөлекленыт.

РДШ-н увертарыме Всероссийский кинофестиваль годым «Люблю тебя, Россия. Дети» патриотический муру фестиваль эртен. Козьмодемьянскысе Йоча усталык пөрт пеленысе «Звук» вокал да эстраде студийын «Девчата» ансамблже тўшкан мурымаште сенгышыш лектын. Удыр-влак «Позывной» мурым муруныт.

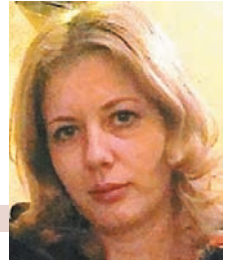

Таче Национальный президент сымыктыш школышто гитар дене шоктышо-влак коклаште XIII Открытый республиканский конкурс эрта. Тушто 100 самырык гитарист танаса. А Республикысе изобразительный сымыктыш музейыште Российын да Марий Элын сўретчыже Б.И.Тарелкинын выставкыже почылтын.

23 январьште Йошкар-Олаште Самырык-влакын полатыштышт Оборонно-массовый да военно-патриотический месячник торжественно почылтеш. Ты гана тудо Ленинград блокаде деч тичмашнек ултымлан 75 ий, Михаил Тимофеевич Калашниковын шочмыжлан 100 ий да Афганистан гыч Совет войскам лукмылан 30 ий теммылан пөлеклалтеш.

Ийготыш шудымо воспитанник-влакын интернат-школ гыч лектын кайымышт нерген увер чўчыкыдын шокта. Тиде уда койыш ешыштат палдырна. Утларакше йўшō ача-аван икшывышт куржыт, но коклан сай ешыштат азап лийын кая. Йоча молан кōра тыгай ошкылым ышта? Амалже кушто? Йодыш-влакым рашемдаш Психологий да педагогике, медицине да социальный полышым пуышо «Детство» рўдерын педагог-психологшо **И.А.ВЕРШИНИНА (снимкыште)** полша.

– Тўн шотышто 10-12 ияш йоча-влак тыгай йонылыш ошкылым ыштат. Амалже тўрлō лийын кертеш: ешыште умылыдымаш, ача-авалан ўшаным йомдары-маш але ўчим ыштымаш да молат. Ача-ава ден икшыве коклаште вурседелмаш лиймек, йоча, лўдыкташ шонен, мōнгō гыч куржын кертеш. Але йоча иктаж-могай пайремыш кайынеже, но ача-ава тореш лийыныт. Уда отметкым налмеке, вурсалтме деч лўдын шылеш.

– *Ирина Андреевна, йоча йоммым пален налмеке, ача-авалан мом ыштыман?*

– Вигаك полицийыш йынгыртыман. Тылеч ончыч икшывын фотографийжым ямдылы-ман. Кушто лияш йōратымыжым шарналтыза, йолташыже-влакын адресыштым, телефон номерыштым ончылгочак возен налаш тыршыза. Икшывыдан могай вургемым чийымыжым рашемдыман да пелен-же мом налмым тергыман.

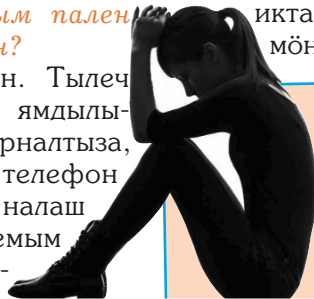
– *Икшывын пōртылмекыже, ача-авалан шкеныштым кузе кучыман? Ончыкыжым тыге ынже лий манын, мом ышты-ман?*

– Ача-аван тургыжланымыштым, мутат уке, умылаш лиеш, тидын нер-ген йочалан ласкан умылтарыман – тудат палы-же, кузе ача-ава ойгыреныт, азапланеныт. Но тидым йўкым кугемдыде, йочам мыскылыде, уо

Молан йоча мōнгō гыч шылын кая?

неле шомакым кала-сыде ыштыман. Мōнгō гыч йышт лек-тын кайымын амал-

жым рашемдыман. Йоча шонымыжым шукташ але ешыште шкем кўшкō шындаш шонен шылын гын, ача-авалан ешыште кō оза улмо нерген пентгыдын умылтарыман. Икшыве уда отметкым налмылан кōра йомын гын, тудым лыпландары-ман, умылтарыман: кажне ег йо-нгылышым ышта. Эн тўнжō – икте-весе дене мутланаш, ваш-ваш умылаш тыршыман. Вет вурсымаш але иктаж-мом ышташ чарымаш йочам мōнгешла ошкылым ышташ гына тарата.

Административный правам пудыртымо шотышто кодексын 5.35 статьяже почеш, шкевуя шып лектын кайымылан мутым кучаш шогалтен кертят. Икымше гана шолып кайыше икшыве дене психолог, опеке орган гыч

❖ **Марий Эл Республикысе**

МВД-н статистикыже почеш, кодшо ийын индеш тылзе жапыште 154 йоча шкевуя лектын каен. Чылаштым кычалын мумо да ача-аваштлан, опекуныштлан але законный предста-вительыштлан пōртылтымō.

пашаен-влак мутланы-машым эртарат. Кокымшо гана тыгай лиеш гын, штрафым тўлыклат. Тыгай койыш деч йоча утлен ок керт гын, тудым ийго-

тыш шудымо-влакын учē-тышкышт шогалтат. Марий Эл Республикысе МВД-н данныйже почеш, кызыт тыгай учē-тышто ийготыш шудымо 757 йоча шога.

Морко район Шўргыял гыч возат

Герой лийын керттына

Кō тыгай герой? Тудо мемнан гаяк айдеме. Ойыртемалтеш лўддымылык койыш-шоктышыж дене гына. Чын герой я айдемым, я

вольыкым але янлыкым утара – сай пашажлан нимогай тауштымашымат огеш вучо. Тудо эре полшаш ямде. Кажне айдеме герой лийын кертеш. Илышын кажне шōрынышты-жō геройлан уло вер. Нимогай сар корным эртыман огыл, калык коклаште сай пашам шуктыман да шке лўддымылыкым ончыктыман. Меат герой лийын керттына. Лийже пентгыде койыш-шоктышна да чытышна.

Герой Пагалыме, шерге. Чаплана, шымата, туныкта. Мемнан ончыкылык верч кучедалше. Патриотна. **Дарья КОРЯКОВА.**

Герой Поро, тале. Арала, полша, утара. Ег илыш верч шогышо. Патырна. **Марина ИВАНОВА.**

Катя СЕРГЕЕВА.

Айдемын праваже

Мемнан права – тиде мемнан эрыкна. Эн кўкшō правана – мемнан эрыкан илышна. Тудо мом ыштен керттына нерген умылтара. Праванам закон арала. Тыгак айдемын праваж дене обязанностьше иктōр шогат. Ме чыланат правам палена, а обязанностьнам южгунам мондена. Садлан закон нуным иктōр шукташ кўшта. Тидым кажне самырык ег палышаш.

Диана АЛЕКСАНДРОВА. Морко, Эгерсола.

Лаштыкым **Л.ГРИГОРЬЕВА** ямдылен.

Пүртүс муро

Эрвел календарь почеш 2019 ий – Соснан (соснаигын) идалыкше. А марий кечышот почеш Шордын идалыкшым вучена. Российын да Марий Элын сулло художникше Иван Михайлович ЯМБЕРДОВ тыгай сүретым ыштен. Тудо умылгара:

– Шордо – янлык: виан, эн кугу капан, тўкан. Кунам маска мала, чодыраште тудо оза. Царь! Шордо нигом ок тўкө, өрдыжкө кудалеш. Пиревлак тудым күтү дене улмышт годым гына авырен кертыт.

Шордо – Йошкар-Олан символжо. Рүдолана у ийыште шуко унам вучаш да вашлияш тўналеш: тиде мыйын версий – верысе сий. Сүретыште үлнө ида-

лыкын вес озажымат – Соснам – ужыда. Тудат ниголан нимогай осалым ок ыште.

Кожын укшлаже кылымде марте ўлыкыла кушкыт, вара – күшкыла, кава деке шуйналтыт. Укш мучаште кайык-влак шинчалтат. Кычалза, мынярым муыда. Йўштө кугызан чурийжымат шылтенам. А эн күшнө «О» буква: тудо йыргешке, ёлкысо чача модыш гай, «Годом» мутыш пура.

Л. СЕМЕНОВА мутланен.

Сүретыште
могай онгайым
муыда, возен
колтыза.

Кайык үстел

Теле – кайык-влаклан неле пагыт. Садлан тунемше-влак кормушкым ыштен-ныт да школ воктенысе пушенгыш сакалненыт. Тушко кинде пудыргым, пырчым, кечшудым оптена. Кайык үстелыш пёрткайык, киса, өрш, купшўльö толыт.

Снимкыште:
Арина Петухова, Данила Петухов да Лиза Соловьёва.
Екатерина МАМАЕВА.
Шернур, Шўдымарий.

2019 ийын кайыкше – тургеде

Тургеде көгөрчен ешыш пура. Тыглай көгөрчен дене танастарымаште тургеде ятырлан изирак: капше – 26-29 см, нелытше – 150-200 гр. Мурымыжо «турр-турр» семын шокта. Тургеде нөшмым да кушкылын ужашыже-влакым кочкеш. Май гыч сентябрь марте лышташан чодыраште да парклаште пўтынь Европо мучко ила. Телым Сахара деч кечывалвел могырышто эртарат.

Тургеде –
обыкновенная
горлица.

Йошкар
книга ш
пуртымо.

Ош теле

Телым пүртүс ош тўсшө дене куандара. Ош ужгаже чылалан сита: мландыланат, оралте ўмбалланат, пушенге укшланат. Тыге ош тўня эше ошемеш. Лавыра, пурак – чыла лум йымалне.

Карина ДМИТРИЕВА.

Морко, Купсола.

Кужэгер район Йывансола йочасадыш коштшо кажне йоча кормушкым конден. Кызыт кайык-влакым пукшат.

Л. ПОЛИКАРПОВАН фотожо

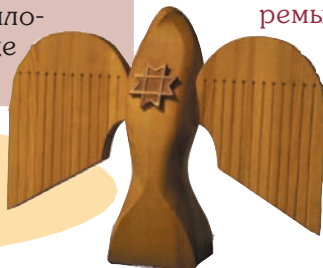
Пиал кайык – УНЧЫШТО

Финн-угор тўнян тўвыра историйже эше ик тамга дене пойдаралте. 10 январьыште Морко районьсо Унчо селалан «Финн-угор тўнян культур рўдолажын» символжым торжественно кучыктышт. Тидын лўмеш М.Шкетан лўмеш Марий национальный драме театрыште пайрем кас лие. Тушко Россиясе финн-угор регионла да Эстоний гыч делегаций-влак толыныт.

– Тыгай лўмым сенен налаш да тудым идалык мучко нумалаш – тиде чап да пеш кугу паша. Ончыкыжым Унчо нерген финн-угор тўня веле огыл, тўнямбалсе моло эл-влак пален налышт да чыла вере йолташда-влак ешаралтышт, – ойлыш Удмурт Республикасые Быги ялысе одо тўвыра рўдерын директоржо Жанна Ермолаева (нуно тыгай шерге лўмым 2014 ийыште икымше гана сенен налыныт), Унчо ял шотан илем администратий вуйлатыше И.М.Евсеевлан символым кучыктышыжла.

Эстоний гыч толшо делегацийын енже-влак: «2015 ийыште Обиница – финн-угор тўнян культур рўдолаже» проектым вуйлатыше Риека Хырн да ты проектн жюри членже, литератор, кусарыше Юлле Каукси – пиал кайыклан аза семын вўдылмө пөлекым, 4,5 килограмман да 55 сантиметран кинде сукурым, конденит.

Тўвыра рўдолан символже – пиал кайык, финн-угор калык-влакын миф шочынавашт.

пура да сылне мурсем дене вашлийыч. Сорастарен кычкыме имне терлашке шинчын, пайрем рўдыш кудалыч. Марий Эл Республикасые тўвыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министр К.А.Иванов уна-влакым, ял калыкым пайрем дене саламлыш да проектым ылышыш шынгарыше, пайремым эртарыше-влаклан таумутым ойлыш.

Уна-влак тоштер да этнографий комплексыште тошто марий сурт озанлык дене палыме лийыч. Шорыкйол радамаште эртыше Ёдыр-йўшышым, мужедме йўлам эскерышт.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

И.Речкинын фотожо.

Идалык мучко Унчышто 12 мероприятийи лиеш. Тушко 10 тўжем утла унам чумыраш шонат.

11

январьыште

Унчышто «Шорыкйол» марий йўла пайрем эртыш. Уна-влакым селан ик уремышкыже пуримо пасугапкаште кинде-шинчал,

Фотоувер

Морко посёлкышто изи мөчөр-влак коштыныт. Нуно почеламутым каласкаленыт, шурно могай шочшаш нерген ойленыт, пөрт еда коштыныт. Тыге кугезе ковакочан йўлашт дене изинек палыме лийыт.

И.АЛЕКСЕЕВА.

Артист лиям

Мый артист лияш шонем. Весела пеш кумылем. Мые сценыште моднем – Тиде неле, улылем.

Түрлө рольым тунемаш, Чаткатан, мотор чияш. И шорташ, и воштылаш, Огеш лий дыр черланаш.

Садиктак лийнем артист. Мыланем ойлат тек «бис». Но улам эше изи-с. Тунемаш күлешыс пеш.

Максим КИНДУЛКИН.
Национальный президент
школ-интернат.

КОНКУРС!

«Театр.
Спектакль.
Актёр.»

темылан шонкалымаш
сочиненийым возен кол-
тыза. Вучена!

Профессий але пўрымаш?

2019 ий – Театрын идалыкше. Мый М.Шкетан лўмеш Марий драмтеатрыш кошташ моткоч йоратем. Кажне премьерым ончаш тыршем. Шукерте огыл сценыш «Ўжында?» спектакль лекте. 2 январьыште «Йорга вате» ончыкталте. Нунын жанрышт – комедий. Алексей Тетерин ден Светлана Александрова мыйын эн чот йоратыме артистем-влак улыт. Нуно уло шўм-чоныштым пыштен модыт, геройын көргө шижмашыштым почын пуат. Мыйын шонымаште, актёр тиде профессий огыл, а ылыш пўрымаш, призваний.

Оля КОШКИНА.

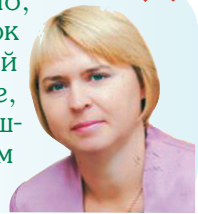
Советский район.

Шочмо верел

6-шо клас-елан урок

Күкшö категориян туныктышо, Россий Президентын грантшым кок гана налше, Россий Федераций общий образованийын почётан пашаенже, Йошкар-Оласе 21-ше номеран школышто кугыжаныш марий йылме урокым вудышö **О.Н.ВАСЕНИНА** ямдылен.

1

Вашмутланымашым шуйо.

- Марий Эл Республик кушто верланен?
- _____
- Республикына могай регион-влак дене чекла?
- _____
- Могай ола республикын рüдолаже?
- _____
- Могай национальностян ег-влак мемнан кундеммыште илат?
- _____
- Мемнан республикыште мыняр энер да ер уло?
- _____
- Ерла воктене могай каныме вер-влакым паледа?
- _____
- Марий Эл Республик шочмо кечыжым кунам палемда?
- _____

2

Яра верым темыз.

Ме _____ Элыште илена. Марий мландын кумдыкшо _____ квадратный километр. Шочмо верна _____, _____, _____ дене чекла. Мемнан республикыште _____ ола, _____ район, _____ посёлко, _____ ял улыт. Республикынан _____ - Йошкар-Ола. Йошкар-Ола _____ энер серыште верланен. Марий Элын тун _____ - чодыра. Марий кундем _____ да _____ поян. _____ - Марий Элын шочмо кечыже.

*Шочмо-кушмо
мланде шöртнö
дечат шерге.*

3

Марий Эл Республикысе энер ден ер-влакын лüмыштым возыза.

Марий Элысе энер-влак:

Марий Элысе ер-влак:

4

Текстым чоңыза.

План:

1. Мемнан республикына.
2. Йошкар-Ола.
3. Район ден ола-влак.
4. Республикынан поянлыкше.
5. Республикын лüмлö енге-влак.

5

Мут да муткылдыш-влакым марлашке кусарен возыза.

Йошкар-Ола – Марий Эл Республикын столица. Тудым руш кугыжа Фёдор Иоанновичын по указу 1584 ийыште начали строить. Йошкар-Олам раньше Царёв град на Кокшаге, варажым Царевококшайск манын называли. Марийцы олалан Чарла лüмым пуэзыт. Чарла маленькие, широкие да грязные уреман ола лийын. Ола воктене русские деревни верланеныт. Царевококшайскыште кирпичные дома шагал улмаш, утларакшым одноэтажные деревянные дома лийыныт. Олам пять церквей сöрастарен.

7

Марлашке кусарыза.

4 ноября в нашей республике праздничный день. 4 ноября 1920 года был подписан Декрет об образовании Марийской Автономной области. В этот день в городах и деревнях повсюду развешиваются флаги, звучат марийские мелодии, проводятся праздничные мероприятия. В республику в этот день приезжают гости. Они поздравляют нас с праздником.

8

Предложенийым чоңен пытарыза.

1. Шочмо элым тüзаташ манын, _____.
2. Пүртүс поянлыкым арален кодаш манын, _____.
3. Энер ден ерла ару лийышт манын, _____.
4. Шочмо йылмым сайын палаш манын, _____.

*Калыкетым ават гай
йöрате, ачат гай арале.*

6

Чын возыза.

1. Йошкар-Ола 1584 ийыште _____ . ШОЧАШ
2. _____ марий-влак Чарла маныныт. ЙОШКАР-ОЛА
3. Чарла _____ Изи Какшан энер сереш, пич чодыра көргеш чоңеныт. ОЛА
4. 1920 ийыште Йошкар-Ола рüдола статусым _____ . НАЛАШ
5. 1927 ийыште Йошкар-Олашке _____ поезд толын. ИКЫТ

Поэт, журналист, кусарыше М.И.Якимовын шочмыжлан – 90 ий
1971 ийыште йоча-влаклан лукмо «Шолым ден шўжаремлан» сборник гыч шулдыран ой-влак.

Илаш йөсө эл деч пелне,
Пелен – кажне кече сай.

Аван чон гае шочмо йылмын
Эн сылне ямжым муынам.

Кажнылан шке
шочмо велже
Лишылрак чон
семынак.

Вет кок йылмым тый палет гын,
Поянрак лиеш чонет.

А йот мландыште, ит мондо,
Мўй чачат огеш ўпшалт.

Сайын тунемаш товатлем

Эртыше ий ятыр шарнымышым коден. Иктыже – мый визымше классыште тунемаш тўналтым. Тўн школышто моткоч тыршыман улмаш: шуко у предмет ешаралтын, кажне урокым посна туныктышо туныкта. Южгунамже шонем, ой кузе чыла шуктыман. Но отметкем-влак сай улыт. 2019 ийыштат тыршен тунемаш, ача-авамым йўраташ, туныктышовакым пагалаш, йолташ-влаклан полшаш товатлем!

Ксения ИВАНОВА.
Звенигово, 2-шо номеран Красногорский школ.

*Мамык лум лумеш
гын, игече лебе лиеш.*

Могай игече лий-шаш нерген шижтарыше калыкпале-влакым сўрет почеш палыза.

У Торъял район Токтарсола школышто Марий ёлко эртен. Ача-ава да туныктышовак Овда, Таргылтыш, Вуверкува, Оксика, Лумкугыза, Мераг, Маска, Рывыж лийыныт.
Катя ГОРИНОВА.

21 январь – Ўндаалтмашын кечыже

Сўретым чиялте

Пале	Сўрет	Возо	
		Рушла	Марла
Поран деч сутка ончыч ... чодыра кўргыш пура.			
... шўшкалта гын, игече левыкта.			
... сурт деке толеш – йўштылан.			
... олымым н у м а л е ш гын, йўштў лишемеш.			

Таче Национальный сымыктыш галерейыште тўрлў кино ден мультфильмлаште йонгышо муро концерт эрта. Нуным «Марий кундем» калык семўзгар калык оркестр шокта. 16 шагатлан тўналеш.

Рекламе.

Индекс: Марий Элыште, Пошкырт ден Татарстан кундемлаште - П4696. Тираж 1150 экз. Заказ 42. Формат – А-4-8. Директор-тўн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашаш шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугужаныш унитарный казна предприятий.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследиым аралымаште законодательством шуктен шогымым эскерыше Федеральный службын Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистриватлыме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+

Печатыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00

Авторын да редакцийн шонымышт тўрлў лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт. Ак – кутырен келшыме почеш.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru, yamde_lii@mail.ru
Сайтын адресше: yamde-lii.pro, Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийн Строитель урем, 95. адресше: 424006, Йошкар-Ола,

Редакцийн да издательн адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалыкше урем, 20 (почтовый) Эгерўмбал Амстердам, 1 (фактический).

Физкультминутко

Ласка кумылет

Икыт – вуйым пурла веке,
Кокыт – ыштышна шолаш,
Кумыт – келгынрак шўдалте,
Нылыт – савырнал йырет.
Визыт – кидым пурла веке,
Кудыт – ыштена шолаш,
Шымыт – шич, изиш каналте,
 Лыпландаре капкылет.
Н.Д.ИЛЬИНА, туныктышо.
Волжский, Карай.

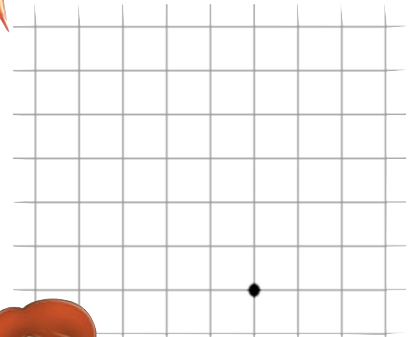

Лабиринт гоч эргыза.

– Ивук, каласе, тенгече
 марий йылме урокышто те
 могай темым эртен улыда?
 – Фикусым.
 – Фикусшо – пеледышыс!
 – Уке, пеледыш огыл,
 мутмучаш ден мутвож
 коклаште лиеш.

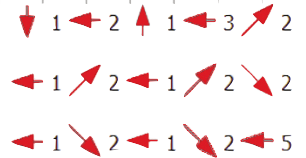
Марий тувырым чиен –
 Коштеш рывыж, койышланен.
 Вургемже пеш чечен:
 Мотор тўр сорастарен.
Диана СЕМЁНОВА.
Марий Турек, Арбор.
Авторын сўретше.

ЙОЛТАШЕМ

Наташа йолташ ўдырем
 изирак капан, волгыдо шин-
 чан, шемалге ўпан. Онай койышан,
 кумылым ылыжтен моштышо.
 Кўлеш гын, ик мут дене
 воштылтен кертеш. Тудын
 дене кеч-мо нерген мутла-
 наш лиеш. Наташа пеш
 шуко лудеш, садлан шуко
 пала.

НАТАЛЬЯ – латынь
 йылме гыч кусараш гын,
 «родной», «лишыл» манмым
 ончыкта. Тыгай лўман
 ўдыр весела да поро
 кумылан. Лўмгечыже 8
 сентябрьште. Зодиак
 почеш – Ўдыр. Келшыше
 тўс-влак: йошкарге,
 канде, ал да нарын-
 чалге-кўрен.

Юлия БУТОРИНА.
Медведево, Знаменский.

Волжский район
Пётъял школ гыч Елена
ПАВЛОВАН сўретыштыже
 мыняр треугольник уло?

Калык пале

* Лий калачла
 туртын возеш
 гын – йўкшмлда.

* Йўштў
 вашеш корак-
 влак тўшкан
 карат.

19 январь –
Крешене
 Тиде кече деч вара
 йўштў ятырлан изе-
 меш, игече шошо
 велыш тайна.

Яра клеткылашке 1,2,3,4 цифр-влакым
 шындыза. Чур, торешла-кутышешла цифр-
 влак кок гана вашлиялтшаш огытыл.

2	3	3	1	1	4
1		1	2	2	1
3	4		4	4	3